

vasásra. Az elmúlt télen a könyvtár személyzete érdekes megfigyelést tett. Azokon a napokon, amikor nagyon hideg volt, a könyvtárban alig lehetett megmozdulni, annyian voltak. Kiderült, hogy a diákság egy része elsősorban melegedni ment a könyvtárba és szórakozásból régi vicclapok évkönyveit kérte ki és azokat tanulmányozta hosszú órákon keresztül.

Az Akadémia könyvtárban délelőtt csak az Akadémia tagjai és kutatók tartózkodhatnak, de a délutáni órákban a nagyközönséget is beengedik. Abban az időben, amikor az egyetemi hallgatók kollókviumokra vagy disszertációkra készülnek, valósággal zsúfolva van az Akadémia könyvtárterme. Itt is csak formális beiratási díjat kell fizetni a diákoknak, évente alig egy pengőt.

Az Egyetemi Könyvtár pompás épületében van a legnagyobb olvasóterem. Száznegyven kényelmes helyen elsősorban egyetemi hallgatók és középiskolás diákok tartózkodnak. Legnagyobb részben az iskolai kötelező olvasmányokat kérik ki. Az Egyetemi Könyvtár évi 35.000 pengő állami segélyben részesül, de támogatja természetesen az egyetem is, elsősorban azért, hogy a legújabb tudományos munkákat be lehessen szerezni. Az utolsó statisztika szerint az Egyetemi Könyvtárban évenként 75.000 látogató fordul meg és 130.000 kötet, elsősorban tudományos művet vált ki.

A népszerű huszonöt kilós regény

Budapest egyik legérdekesebb könyvtára a Vakok Intézetében van. Természetesen ebben a könyvtárban a Braille-írásmód alapján készült vaskos kötetek foglalnak helyet. A Vakokat Gyámoltó Egyesület lakói szívesen és boldogan olvasnak. A vakok legfőbb szórakozása a zene és a rádió mellett ugyanis az olvasás. A könyvtár legtöbbet igénybe vett művei Tolsztoj: Karenina Anna-já. A Vakok Intézetében ez a mű összesen huszonöt kiló. Huszonkilenc kötetből áll a Braille-írásmód Tolsztoj-regény. A vakok könyvtárában van néhány Mikszáth-, Jósika-, Kemény Zsigmond-kötet, de akad modern regényíró is Braille-írásmódra átdolgozva. Érdekes, hogy a vakok elsősorban az olyan műveket kedvelik, amelyeknek hőse vak. Jókait: Párbaj Istennel című munkája, Emile Zola: Világtalanok világában, Diderot: Levél a vakokról, azokhoz, akik látnak ezek azok a vaktémáról szóló munkák, amelyek a legnépszerűbbek a világtalanok között.

Érdekes, hogy szindarabot egyáltalában nem olvasnak a vakok. A rádió szindarabjai életűbben érzékelteik a vakok előtt az eseményeket. Legálább akadnak, akiknek tetszik, amit a rádió szindarabjaival nyújt.

A Vakok Intézetében különben állandóan dolgoznak, hogy gyarapítsák a könyvtárállományt. Miután egy-egy Braille-írásmódú könyv igen sokba kerül, mert rengeteg papír kell hozzá, csak akkor tudnak új könyvet előállítani, ha jótékony adományozók adnak papírra pénzt. Akadnak jószívű hölgyek, akik megtanulták a Braille-írásmódot és maguk dolgoznak, hogy a vakoknak minél több olvasnivalójuk legyen. A Vakok Intézete sokszor ad ki munkát olyan családoknak, ahol intelligens vak is van. A család egy látó tagja felolvassa a regényt, a vak pedig hallatlan türelemmel türelmesen kíséri a Braille-írásmódot. Egy-egy ilyen regény elkészítése természetesen hosszú, hosszú hónapokig is eltart. A vakok meglepően gyorsan tudják olvasni a Braille-írásmódon készült könyveket. A gyakorlottabbak már majdnem olyan gyorsan tudják mutatoujjukkal kibetűzni a Braille-betűket, mint amilyen folyékonyan a látó ember olvas. A Vakok Intézetében különben minden nap felolvassák az Ujság-ot és a vakok különösen nagy figyelemmel kísérik a könyvkritikákat. Ha egy műről jó kritika jelenik meg, akkor mindent elkövetnek, hogy azt a könyvet megszerezzék és lefordíthassák saját nyelvükre. A Vakokat Gyámoltó Egyesületnek van is egy kérése a nagyközönséghez. Szeretnék megkapni Goethe Faustjának második részét, hogy átírhassák a maguk számára és kérnek egy kötetet Gulácsy Irén Kállói kapitány című regényéből is. A Vakok Intézetének könyvtárában különben három ezer kötet van, ami összesen 700 műnek felel meg.

A parlamenti könyvtárba elsősorban csak kíváncsiak és kutatók járnak, akik a régi kéziratokban búvárkodnak. Természetesen rengeteg könyvtára van még Budapestnek, amelyeket itt nem győznénk felsorolni. A kölcsönkönyvtárak nagy elszaporodása arra mutat, hogy habár a könyv olcsóbb lett, mégis szívesebben mennek az emberek könyvtárba, ahol mindent olvashatnak olcsó árért.

Ha statisztikát készítenénk a kölcsönkönyvtárak forgalmának emelkedéséről, akkor meg lehetne állapítani, hogy az elmúlt évben majdnem kétszeresére növekedett azoknak a száma, akik komoly olvasóknak számítanak.

Ladányi Lóránt

Japán felmondja a vámfegyverszünetet

Tokio, március 17. A japán kormány legközelebb bejelenti a népszövetségnek, hogy Japán az 1927. évi genfi behozatali és kiviteli egyezménytől, valamint az 1933. évi londoni vámfegyverszüneti megállapodástól visszalép.

„FIGYELŐ”
ÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
BUDAPEST

Telefon: 971—46.

UJSÁG (BUDAPEST)

1934 márc 18.

BUDAPEST A KÖNYVTÁRAK VÁROSA

Kétszer annyit olvas a főváros lakossága, mint két év előtt
Körséta a pesti könyvtárakban

Budapest a könyvtárak városa! Nincs még egy főváros, ahol annyi szép könyvtár volna és kiderült, hogy alig van még világváros, amelyben ennyit olvasnának az emberek. Végigjárjuk a budapesti könyvtárakat és mindenütt azzal fogadtak bennünket, hogy az utolsó évben nagymértékben emelkedett a könyvfogyasztás, mert Budapest lakossága évről-évre jobban vágyik a kultúra után és mindig többet olvas.

A könyvnek nagy konjunktúrája köszöntött be Budapestre. Nem annyira a könyvüzleteknek megy mostanában jól, mint inkább a kölcsönkönyvtáraknak, amelyek gombamódra szaporodtak el a fővárosban. Kezdjük legfelül. A legnagyobb és legnépszerűbb könyvtára Budapestnek a Fővárosi Könyvtár, amely, mint ismert, nem is olyan régen kapott új helyiséget a Wenckheim-palota gyönyörű termeiben. A főváros vezetősége joggal lehet büszke erre a könyvtárra, amelyhez fogható talán egész Európában nincsen. Nem szükséges külön kiemelni a Fővárosi Könyvtár tudományos anyagának nagyszerűségét, hanem inkább beszélnünk arról, hogy Budapestnek milyen néposztálya jár ebbe a könyvtárba és miket olvasnak?

Kultúra havi nyolc fillérért

A Wenckheim-palota díszes termeiben halálos csendben és a legnagyobb nyugalomban dolgoznak tudósok és ugyanott olvasnak és művelődnek középiskolás diákok, egyetemi hallgatók, rádió szerzők, tisztviselők és mások.

A Fővárosi Könyvtárnak tizennégy fiókja van Budapestben és összesen 19.260 a beiratkozott olvasók száma. A főváros óriási anyagi áldozattal tartja fenn a könyvtárat és lehetővé teszi, hogy a diákság és a köztisztviselők mindössze évi egy pengőért vehessék igénybe a legmodernebb kölcsönkönyvtárat, vagyis havonta nyolc fillérért olvashassanak. Nagy sulyt helyeznek arra, hogy minden új könyv azonnal meglegyen. Évenként huszezer kötet új könyv kerül a könyvtárba és naponta közel négyezer könyvet cserélnek a Fővárosi Könyvtár fiókjaiban.

Érdekes, hogy a közönség itt egyáltalában nem keresi a ponyvaregényeket, amelyek nem is találhatók meg, mert csak irodalmi értékű műveket tartanak. A legnépszerűbb könyv az utolsó évben Ael Munthe: San Michele regénye volt, amelyből százötven példánya is van a könyvtárnak, de még ez sem elég. A külföldi regényírók közül az angolok a legnépszerűbbek. Érdekes, hogy Galsworthy és a modern Huxley könyveit mennyire keresik. Az amerikaiak közül Louis Sinclair és Theodor Dreiser a legnépszerűbbek.

Akik melegedni járnak a könyvtárba

A Nemzeti Múzeum Széchenyi-könyvtára Európa egyik legjobban felszerelt tudományos könyvtára. A Nemzeti Múzeum olvasótermében legnagyobb részben egyetemi hallgatók, diákok üldögélnek. A könyvtárban évente átlag 36.000 ember fordul meg és 95.000 könyvet lát el.